

De politiekosten voor incidentele, commerciële evenementen met een vergunningplicht zullen worden doorberekend aan de organisator. Dit blijkt uit een wetsvoorstel van minister Opstelten van Veiligheid en Justitie dat afgelopen zomer voor advies naar verschillende instanties is gestuurd, zoals de politie, gemeenten, de Vereniging van Evenementenmakers en de KNVB.

Doel van het voorstel is een vermindering van politie-inzet bij evenementen en meer verantwoordelijkheid bij organisatoren neer te leggen. Doen zij dat niet, dan worden de politiekosten voor het in goede banen leiden van een evenement in rekening gebracht. Opstelten wil dat organisatoren zelf meer maatregelen gaan treffen, waardoor de druk op de politiecapaciteit verminderd wordt. Het gaat om taken waarbij nu vaak een beroep wordt gedaan op politiecapaciteit, maar die ook door beveiligers of verkeersregelaars kunnen worden uitgevoerd. Kosten voor de opsporing van strafbare feiten en het afvoeren van arrestanten blijven buiten beschouwing. Dit geldt ook voor de kosten van hulpverlening door de politie.

In Nederland worden steeds meer (commerciële) evenementen georganiseerd. Op basis van gegevens van de politie wordt geschat dat de handhaving van dergelijke evenementen de politie in 2009 circa 490.000 uren heeft gekost. Vooral het aantal grote evenementen van meer dan 5.000 bezoekers is toegenomen. Telde Nederland in het begin van de jaren tachtig nog zo'n 150 festivals, in 2007 was dit opgelopen tot circa 700.

Reikwijdte

Het voorstel heeft uitsluitend betrekking op evenementen met een recreatief karakter die worden bezocht door publiek waarbij sprake is van vermaak of een schouwspel. Een evenement wordt als commercieel beschouwd als het wordt georganiseerd door een ondernemer in de zin van artikel 7 van de Wet op de omzetbelasting 1968, of als sprake is van btw-plichtige activiteiten. Het is daarbij niet vereist dat de organisator van het evenement een winstogmerk heeft. Ook bij aanwezigheid van een verkoper van etenswaren, drank of souvenirs die onder de btw-plicht valt, is er sprake van een com-

merciel evenement. De wedstrijden van sportorganisaties, die door het NOC*NSF erkend zijn vallen niet onder de reikwijdte van de wet. Het gaat om sportwedstrijden die in competitieverband gehouden worden of die jaarlijks terugkeren. De intocht van Sinterklaas, Koninginnedag, de viering van Bevrijdingsdag, de Elfstedentocht en benefietvoorstellingen vallen eveneens niet onder deze wet en zijn dus uitgezonderd van een bijdrage.

Toegang tot het evenemententerrein

In het voorstel wordt onderscheid gemaakt tussen evenementen op terreinen waar uitsluitend bezoekers van het evenement aanwezig zijn en evenementen waar bezoekers en anderen zich mengen. Als een evenement plaatsvindt op een niet-openbare plaats, bijvoorbeeld in een stadion wordt de organisator geheel verantwoordelijk gehouden voor het treffen van alle noodzakelijke maatregelen. De kosten van de politie-inzet worden dan voor 100% aan de organisator in rekening gebracht. Bij evenementen op een niet afgesloten openbare plaats, bijvoorbeeld in een park of op een plein, is er sprake van vermenging van bezoekers met bewoners en voorbijgangers. Bij dit soort evenementen – bijvoorbeeld Sail Amsterdam en het Rotterdamse Zomercarnaval – is het niet redelijk dat de organisator alle kosten van politie-inzet moet dragen. Deze kosten worden voor 50% aan de organisator in rekening gebracht, voor zover het gaat om kosten die ook door niet politiepersoneel kunnen worden uitgevoerd.

De burgemeester blijft beslissen over het aantal politieambtenaren dat voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid bij het evenement nodig is. Met dit wetsvoorstel zal de burgemeester beter in staat zijn te beoordelen of het voorgenoemde evenement verantwoord doorgang kan vinden

Doorbereken evenementen

■ Bij professionele evenementenbeveiliging is niet het aan

en zo ja, welke voorschriften hij aan de vergunning verbindt. Verwacht wordt dat de organisator zelf meer maatregelen zal gaan treffen, waardoor de druk op de politiecapaciteit verminderd wordt.

Het wetsvoorstel is een uitvoering van het regeerakkoord waarin deze regeling werd aangekondigd. Minister Opstelten betreft de uitkomsten van de consultatie bij de besluitvorming over het wetsvoorstel, dat na

ning politiekosten bij en leidt tot meer bewustwording

Foto: Trignon

dat deze benadering tekort schiet. Het is een doorgeschoten simplificatie, omdat deze er ten onrechte vanuit gaat dat enkel het aantal bezoekers bepalend is voor de fysieke inzet van evenementenbeveiligers. Effectieve beveiliging van een evenement is ondermeer afhankelijk van onderstaande factoren:

- Verdeling van taken en verantwoordelijkheden, tussen organisatie, betrokken hulpdiensten en beveiligingsorganisatie;
- Evenementenprofiel, waaronder activiteit, locatie, publiek, dreiging, etc.;
- Opzet en inrichting van de beveiligingsorganisatie;
- Kwaliteit van de beveiligingsorganisatie, haar medewerkers en middelen.

Naast de burgemeester heeft de organisator ook een verantwoordelijkheid voor de veiligheid rond een evenement. Veiligheidskosten zijn voor de organisator productiekosten. Organisatoren kunnen door de inzet van niet-politiepersoneel - bijvoorbeeld evenementenbeveiligers en verkeersregelaars - zelf de nodige maatregelen treffen om de openbare orde en veiligheid bij het evenement zoveel mogelijk te borgen. Met de voortschrijdende professionalisering van de evenementenbranche nemen al steeds meer organisatoren hun eigen verantwoordelijkheid op dit terrein. Bij evenementen die worden georganiseerd door minder professionele organisatoren is er nog steeds sprake van aanzienlijke politie-inzet bij evenementen. Het gaat hierbij ook om politie-inzet waarvoor de organisator zelf de nodige maatregelen had kunnen treffen. Deze categorie organisatoren moet worden gestimuleerd eigen verantwoordelijkheid te dragen voor de veiligheid.

Economische vergelijking

De kosten die in rekening worden gebracht betreffen de kosten voor de ingezette politieambtenaren. Voor de berekening van

antal evenementenbeveiligers leidend, maar het resultaat: een veilig en beheersbaar evenement.

de zomer aan de Ministerraad zal worden voorgelegd. Ook na aanpassing van de wet blijft de burgemeester primair verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid bij evenementen en is ook de vergunningsverlener voor evenementen. Hij kan specifieke eisen aan de organisator stellen ten aanzien van de openbare orde- en veiligheidsmaatregelen bij evenement.

Er blijken tussen de diverse gemeenten

grote verschillen te bestaan bij de behandeling van de aanvraag voor en het verlenen van een evenementenvergunning. In een aantal gemeenten wordt een verdeelsleutel toegepast (bijvoorbeeld in de varianten 1:250 en 1:100) om het aantal veiligheidsfunctionarissen ten opzichte van het aantal bezoekers te bepalen. Toch heerst onder deskundigen op het gebied van evenementenbeveiliging de breed gedragen opvatting

■ De factor mens blijft essentieel voor effectief toezicht, maar technische hulpmiddelen maken de inzet van deze mens steeds efficiënter.

uurtarieven voor politiepersoneel wordt in de toelichting op het wetsvoorstel uitgegaan van het op jaarbasis beschikbare aantal politie-uren versus een gemiddelde loonsom. Dit leidt tot een gemiddeld uurtarief van €44,- dat met een forfaitaire verhoging voor materieel en overhead bij de

organisator van een evenement in rekening kan worden gebracht.

Begin 2010 heeft de Vereniging Particuliere Beveiligingsorganisaties een economische vergelijking gemaakt tussen drie toezichtvarianten, ondermeer politietoezicht en privaat toezicht. In die vergelijking bleek dat het economische voordeel van privaat toezicht (inclusief btw) ten opzichte van politietoezicht kan oplopen tot ruim 40%. Met name in de overhead bleken aanzienlijke verschillen te bestaan tussen politietoezicht en privaat toezicht.

Bij de vergelijking is voor privaat toezicht uitgegaan van de cao Particuliere Beveiliging. Voor evenementenbeveiliging is echter een aparte cao beschikbaar, de cao van de Vereniging Beveiligingsorganisaties voor Evenementen (VBE). In vergelijking met de cao Particuliere Beveiliging biedt deze cao VBE voor werkgevers flexibelere afspraken rond werktijden en verloning. In veel gevallen kan het economische voordeel van privaat toezicht in vergelijking tot politietoezicht rond evenementen daarmee oplopen tot ongeveer 50%.

Uit economisch oogpunt is het daarmee voor evenementenorganisatoren niet reëel om te blijven rekenen op politietoezicht, terwijl (kwalitatief minstens gelijkwaardige) alternatieven beschikbaar zijn voor privaat toezicht. Deze vergelijking is overigens geen pleidooi om per definitie te kiezen voor de goedkoopste toezichtvariant, toezicht blijft immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid van publieke en private partijen met uitgebalanceerde taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Een kritische noot die vanuit de VPB wordt geplaatst bij het wetsvoorstel is dat bij doorberekening van 50% van de politiekosten bij publiek toegankelijke evenementen het economische voordeel teniet wordt gedaan. Daarmee ontstaat de kans dat een trend ontstaat naar meer publiek toegankelijke evenementen. In samenhang met onvoldoende economische prikkels om privaat toezicht in te schakelen, blijft de druk op de politiecapaciteit op dit vlak beperkt.

Integrale beveiligingsoplossingen

Bij professionele evenementenbeveiliging is niet het aantal evenementenbeveiligers leidend, maar het resultaat: een veilig en

beheersbaar evenement. Naast afwegingen over het aantal professionals uit de diverse toezichtvarianten zoeken evenementenorganisatoren en -beveiligers steeds vaker naar slimme combinaties tussen mens en techniek. Afhankelijk van het evenement en de risico's, wordt daarbij gebruik gemaakt van diverse hulpmiddelen. Naast moderne communicatiemiddelen gaat het bijvoorbeeld om intelligente camera's, toegangsbeheerssystemen of zelfs road- en stage-barriers. Voor ieder evenement wordt een optimale mix met (fysieke en technische) beveiligingsmiddelen samengesteld. De factor mens blijft essentieel voor effectief toezicht, maar technische hulpmiddelen maken de inzet van deze mens steeds efficiënter.

Conclusie

Het wetsvoorstel van Minister Opstelten dwingt organisatoren om meer verantwoordelijkheid te nemen voor openbare orde en veiligheid tijdens het evenement. Daarnaast worden vergunningsverleners gestimuleerd om transparant te zijn in de voorwaarden die aan orde en veiligheid tijdens een evenement worden gesteld. In overleg tussen vergunningsverleners, politie, brandweer, GHOR(-keten), organisatoren en evenementenbeveiligers wordt daarmee een weloverwogen mix aan integrale beveiligingsoplossingen samengesteld. Alle partijen hebben belang bij een veilig en beheersbaar evenement en het beperken van risico's op incidenten en calamiteiten die zich helaas blijven voordoen en soms eenvoudig voorkomen hadden kunnen worden. ■

Richard Franken

is commercieel directeur van Trignon Beveiliging en directeur van Hoffmann Bedrijfsrecherche.